

ПОТПИСАН СПОРАЗУМ О ПРОДУЖЕЊУ РОКА ВАЖЕЊА ПКУ ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ

У овом броју:

ОД СТР. 2 - 8

Активности Синдиката

СТР. 9

Реална потрошачка корпа - потпредседник СССС Душко Вуковић

СТР. 10

Систем управљања ризиком - др Маја Милошевић

СТР. 13

Остале редовне рубрике

УПУЋЕН ЗАХТЕВ ЗА ПОВЕЋАЊЕ ПЛАТА СВИМ ЗАПОСЛЕНИМА У ЗДРАВСТВУ И СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ ЗА НАЈМАЊЕ 20%

Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије затражио је повећање плата свим запосленима у делатности здравства и социјалне заштите.

У допису, упућеном 1. јула 2022. године председнику Републике, председници Владе Србије, министарствима финансија, здравља и рада, наводи се да су плате запослених у здравству и социјалној заштити у протеклих неколико година значајно повећане, чиме

је обезбеђен реалан раст плата на задовољство запослених.

Међутим, актуелна криза довела је до раста инфлације и пада стандарда, што додатно утиче на одлив кадра.

Према званичним статистичким подацима, потрошачке цене у мају 2022. године, у поређењу са истим месецом претходне године, повећане су за 10,4%, а према проценама стручњака, потрошачке цене до краја године ће бити повећане за 15%.

Послови који се обављају у овим делатностима носе огромну одговорност, а плате нису још увек у корелацији са значајем које здравство и социјална заштита имају за друштво у целини. Плата струковне медицинске сестре/техничара (VI ниво НОКС) је и даље испод просека у Републици Србији, а у социјалној заштити је још нижа, што је један од главних разлога одлива запослених. Запослени из шест група послова у здравству и исто толико група послова у социјалној заштити, по још увек важећој Уредби о коефицијентима

немају ни минималну зараду, што је још један од разлога за измену Уредбе о коефицијентима.

Председник Србије Александар Вучић је најавио да ће плате бити двоцифрено повећане, а „минималац“ још значајније, нагласивши да ће држава „покушати да смањимо јаз између сиромашнијих и богатијих“.

У средствима јавног информисања пренето је обећање министра финансија да ће пензије, плате у јавном сектору и минимална зарада бити двоцифрено повећане, као што је и обећано, а све како би се очувао животни стандард грађана Србије.

Синдикат још једном указује да процентуално повећање плата свим запосленима не сме бити мање од процентуалног повећања минималне зараде. Ако то не буде случај, доћи ће до даљег нарушавања односа између плата запослених различитих профила, па ће запослени који раде на обрачуну плата имати исту плату као спремачица, што је апсолутно непримерено

одговорности које ови послове носе. Такође, број запослених који примају минималну зараду би се повећао, а уверени смо да то није циљ надлежних органа државе.

Уважавајући ове наводе, очекујемо значајно повећање плата запосленима у здравству и социјалној заштити у једнаком процентуалном износу, а свакако је прихватљиво и кумулативно повећање на начин како је планирано да се изврши повећање пензија.

Потребно је, дакле, да плате буду усклађене у два наврата, у октобру или новембру и у јануару или до краја првог квартала 2023. године, те да кумулативно увећање плата буде најмање 20 процената.

Очекујемо да, у духу доброг социјалног дијалога, а пре доношења коначне одлуке о повећању плата, разговарамо о овом оправданом захтеву Синдиката за повећања плата и заједнички дођемо до прихватљивог решења.

Председник А. Вучић

ПРЕДСТАВНИЦИ СИНДИКАТА РАЗГОВАРАЛИ СА МИНИСТРОМ ЗДРАВЉА

У просторијама Министарства здравља, 23. марта је одржан састанак са министром здравља асс. др Златибором Лончаром и сарадницима.

Састанку су присуствовали представници Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије и Гранског синдиката здравства и социјалне заштите Независност.

Представници нашег синдиката су још једном истакли неопходност пријема свих запослених који су радили у Ковиду у стални радни однос. Министар Лончар је изнео уверавања да ће захтев Синдиката бити усвојен и да ће запослени који имају уговоре на одређено време sukcesивно добијати уговоре на неодређено време.

Инсистирали смо и на одржавању састанка са представницима апотекарских установа ради решавања њиховог коначног статуса. Министар је рекао да ће састанак бити одржан током наредне недеље.

Министар Асс. др Златибор Лончар

Разговарано је и о потреби измене коефицијената возачима и административном особљу. Министар је рекао да ће се, након формирања нове владе, приступити изменама и допунама Уредбе о коефицијентима. Истакли смо и проблеме запослених у ЗЗЈЗ Косовска Митровица,

ДЗ Свилајнац, ДЗ Рековац и другим установама.

Министар је изнео уверавања да ће се са овлашћеним представницима тих установа обавити разговори у циљу решавања текућих проблема на које је указао Синдикат.

Влада препоручила коришћење годишњег одмора за 2021. годину у 2022. и 2023. години

С обзиром на то да многи запослени, због природе посла у ванредним околностима, нису искористили прошлогодишњи одмор, Синдикат је затражио од надлежних да им се омогући њихово коришћење током ове и наредне године.

Влада Србије је позитивно одговорила на наш захтев и донела Закључак којим се препоручује послодавцима да запосленима који, због природе посла у ванредним околностима услед епидемије заразне болести COVID-19 или због привремене спречености за рад услед обољења од заразне болести COVID-19 или због одређивања изолације/кућне изолације у складу са законом, нису искористили припадајући годишњи одмор за 2021. годину,

омогуће да га започну и искористе у текућој години или да први део, у трајању од најмање две радне недеље не-

прекидно, искористе закључно са 31. децембром 2022. године, а преостали део закључно са 30. јуном 2023. године.

На овај начин је усвојен захтев Синдиката за доношење закључка Владе ради омогућавања коришћења годишњег одмора запосленима, који смо упутили надлежнима 15. децембра 2021. године.

Тиме смо још једном показали да благовременим поступањем и указивањем надлежнима на потребе запослених, проблеми са којима се сусрећемо као запослени у свакодневном раду, могу бити решени.

ОБАВЕШТЕЊЕ ВЕЗАНО ЗА ИСПЛАТУ КОВИД ДОДАТКА ЗА 2022.

Због великог интересовања чланства у вези исплате Ковид додатка за 2022. годину и у вези са тим оспоравања овог права од стране појединих филијала РФЗО, обавештавамо о следећем: Влада Републике Србије је на седници, одржаној 10. фебруара 2022. године, донела Закључак којим је дата сагласност да се у 2022. години врше исплате награда (Ковид додатка) запосленима у здравственим установама у јавној својини, са припадајућим порезима и доприносима, о чему смо обавестили чланство и Закључак објавили на сајту.

Упркос јасно датом закључку Владе, поједине филијале РФЗО су погрешним тумачењем покушале да оспоре ово право запосленима, односно да им не признају ову врсту додатка.

Републички фонд за здравствено осигурање врши пренос средстава здравственим установама у свему према документацији достављеној од стране истих, што значи да све што здравствене установе треба да ураде јесте да требују средства

за ове намене.

Синдикат је одмах реаговао и исправио неправилности у случају када су филијале РФЗО оспоравале исплату Ковид додатка и у 2022. години.

Уколико нека од филијала РФЗО и даље не исплаћује Ковид додаток, потребно је да нам се овлашћени представник Синдиката у установи обрати за помоћ, а исто

се може учинити и преко председника округа-града.

Запослени за свој уложени рад и труд заслужују сва права која им гарантују позитивни прописи.

Обратите се представнику Синдиката у установи у којој радите, ми вам можемо пружити сву потребну правну помоћ, а једини услов је да будете члан.

Министар изразио разумевање за проблеме апотекарских установа

На иницијативу Синдиката, у Министарству здравља је 31. марта одржан састанак представника апотекарских установа са министром здравља асс. др Златибором Лончаром и његовим сарадницима.

Представници јавног апотекарског сектора су изнели проблеме са којима се већ дуже време државни апотекарски сектор суочава, за шта је министар изразио разумевање.

Договорено је да се у циљу превазилажења тренутне ситуације, изврши анализа потреба да би се обезбедила помоћ за успешно пословање у овој години.

Такође је договорено да менаџмент установа припреми предлоге за измене правне регулативе у циљу обезбеђивања једнаких услова пословања државних и приватних апотека у Републици Србији. Синдикат ће пратити реализацију договорених активности и, у случају потребе, благовремено стати у заштиту запослених у апотекарским установама.

Одржан састанак у Министарству здравља

На иницијативу Синдиката, у историјама Министарства здравља одржан је 13. маја састанак на којем је разговорано о актуелним темама.

Поново смо истакли неопходност измене Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, а разговори овим поводом се очекују по формирању Владе Републике

Србије.

Договорен је даљи пријем око 100 најбољих дипломаца медицинских факултета.

Такође, разговарано је о улагању у инфраструктуру и додатној набавци опреме и санитетских возила за здравствене установе.

Обављени су и разговори о могућностима

за решавање проблема запослених у институтима и заводима за јавно здравље, РХ центрима и Установи заједничких послова института у Сремској Каменици.

Отворено је и питање централизованог осигурања запослених, а представници ресорног министарства су изнели уверавања да ће овим поводом бити предузете потребне активности.

Потписан Споразум о продужењу рока важења ПКУ за социјалну заштиту

Споразум о продужењу важења рока Посебног колективног уговора за социјалну заштиту потписан је у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Споразум, који је потписан 13. априла, предвиђа да ПКУ важи до 19. априла наредне године.

Споразум су потписали министарка за рад проф. Дарија Кисић, председник Синдиката запослених у у здравству и социјалној

заштити Србије Зоран Савић и председница Синдиката запослених у социјалној заштити Републике Србије Мирјана Вељовић. Том приликом представници синдиката су разговарали са министарком о актуелним темама и проблемима у тој области.

Договорено је да се крајем месеца одржи још један састанак на коме ће се разговарати о материјалном положају запослених и могућностима за повећање плата.

Усвојен захтев Синдиката да се и запосленима у социјалној заштити исплати једнократна помоћ

Председник Србије Александар Вучић је 8. априла најавио да ће сви запослени у социјалној заштити добити једнократну помоћ у висини од 10.000 динара.

Ову вест, председник је најавио у средствима јавног информисања након више упућених захтева и ургенција Синдиката, као и обављених разговора са министарком др Даријом Кисић и њеним сарадницима, у вези исплате награде и побољшања положаја запослених у делатности социјалне заштите.

Синдикат подсећа да је први покренуо иницијативу за исплату награде запосле-

нима у социјалној заштити још 3. августа 2021. године, а да је, након тога, захтеве и ургенције слао и председнику Републике и ресорним министарствима у више наврата, 6. октобра, 13. и 20. децембра 2021. године и на крају 11. јануара 2022. године.

И у овом случају смо још једном показали на делу да се наша реч чује и уважава код надлежних државних органа.

Настављамо активности у циљу побољшања радноправног и материјалног положаја запослених у установама социјалне заштите, а нарочито на повећању плата,

броја извршилаца и исплати додатака на плату и других примања запослених.

Позивамо запослене да се придруже Синдикату запослених у здравству и социјалној заштити Србије, највећем гранском синдикату у Републици Србији, који брине о вашим правима и, у разговору с представницима Владе и ресорних министарстава, указује на круцијалне проблеме запослених.

Члан Синдиката има прилику да изнесе свој став или предлог, који ће након усвајања од стране органа Синдиката, бити изнет на даље поступање ка надлежнима.

СИНДИКАТ УКАЗАО ПРЕДСТАВНИЦИМА МИНИСТАРСТВА ЗА РАД НА НЕОПХОДНОСТ ПОВЕЋАЊА ПЛАТА

У просторијама Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је, 26. априла 2022. године, одржан састанак представника репрезентативних синдиката у делатности социјалне заштите у Републици Србији са представницима ресорног министарства.

Разговарано је о утврђивању цене рада за запослене у систему социјалне заштите и радноправном положају запослених свих профила.

Представници нашег синдиката су још једном указали на неопходност повећања плата запосленима у социјалној заштити на начин да сви профили запослених добију повећање, као и на чињеницу да систему недостаје око 2.000 извршилаца.

Представници Министарства за рад су изразили разумевање за захтеве Синдиката и исказали спремност у пружању потребне помоћи ради реализације истакнутих захтева.

Преговори се настављају након предстојећих празника.

ОДРЖАН САСТАНАК С ПРЕДСТАВНИЦИМА МИНИСТАРСТВА ЗА РАД

У Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, 22. јуна 2022. године, одржан је састанак представника репрезентативних синдиката у делатности социјалне заштите у Републици Србији с представницима ресорног министарства, на челу са помоћником министра Биљаном Зекавицом и њеним сарадницима из Сектора за социјалну заштиту, за рад и финансијске послове.

Представници нашег синдиката су још једном истакли неопходност повећања плата запосленима у социјалној заштити, као и потребу исправљања неправде према запосленима, на начин да се утврди јединствена основица за обрачун и исплату плата запосленима.

Такође, инсистирали смо на изменама Уредбе о коефицијентима.

Овом приликом, још једном смо указали и на проблем недостатка извршилаца и неповољне старосне структуре запослених.

Договорено је да репрезентативни синдикати поднесу заједничку иницијативу ка надлежним државним органима, у циљу утврђивања јединствене основице.

Представници Министарства за рад су изнели уверавања да ће ову иницијативу подржати и изразили спремност и подршку за решавање наведених проблема запослених.

Помоћник министра Биљана Зекавица

ИНИЦИЈАТИВА ЗА ПОВЕЋАЊЕ ОСНОВИЦЕ ЗА ОБРАЧУН И ИСПЛАТУ ПЛАТА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНИМ СЛУЖБАМА

Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије и Синдикат запослених у социјалној заштити Републике Србије поднели су иницијативу за повећање основице за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама чији је оснивач Република Србија, који се односи на запослене у систему социјалне заштите на износ од 4.526,49 динара.

Репрезентативни синдикати у области социјалне заштите су овај предлог поднели Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, након што су претходно одржали неколико састанака са њиховим представницима.

У образложењу се наводи да у систему социјалне заштите Србије постоје четири цене рада – основице за обрачун зарада утврђене Закључком Владе РС 05 Број: 121-12410/2021-1 од 29.12.2021. године.

Тренутни обрачун плата ствара огромне разлике између запослених, због неједнаког процентуалног повећања плата различитим профилима запослених, што је довело до незадовољства и бројних проблема и прављења разлике међу радницима. Део здравствених радника са средњим образовањем је по платама стигао и престао висококвалификовани немедицински део радника (посебно стручне раднике) који представљају огромну већину радника у систему.

Неједнако процентуално повећање плата и минималне зараде су, између осталог, довели и до тога да су се радници који раде са средњим образовањем (административни радници, серверке/сервири, техничко особље...) приближили износу минималне зараде.

Постојећи систем са четири цене рада озбиљно дискриминише велики део радника у систему, посебно немедицинско особље, које је у већини. Они су сада у неравноправном положају с обзиром на то да су здравствени радници имали процентуално веће повећање плата у више наврата у односу на остале профиле запослених, што је довело до урушавања односа између плата запослених који је утврђен још увек важећом Уредбом о коефицијентима.

Као што је познато, ниједна установа социјалне заштите за смештај корисника не може да функционише само са здравственим радницима који свој посао не могу да раде без помоћног особља које негује кориснике, спрема и послужује храну, одржава хигијену и слично. Сви они су радили у истим условима и заслужују исти третман.

Радна група, састављена од представника репрезентативних синдиката и Министарства за рад, након неколико одржаних састанака дошла је до следећих закључака:

1. Да постојеће цене рада у систему и однос коефицијената не одражавају праву слику обавеза и одговорности радника кроз предвиђену зараду,
2. Да је неједнаким повећањима зарада у претходном периоду озбиљно нарушен баланс и однос зарада, а нарочито нису адекватно вредновани послови запослених који су носиоци посла у систему социјалне заштите,
3. Да постоје шест група послова у социјалној заштити које имају зараду испод минималне и да је потребно извршити знатно повећање зараде овим радницима како би она била изнад „минималца”,
4. Да са „новом ценом рада” не дође до смањења већ постојећих зарада ниједном раднику у систему, већ да се изврши реална корекција цене рада и да се тиме поново успостави баланс у зарадама.

Проф. др Дарија Кисић

Имајући у виду да ће планирање буџета за наредну годину доћи врло брзо, сматрамо да је неопходно да размотрите и усвојите наш предлог с обзиром на бројне проблеме који тренутно постоје у систему социјалне заштите, а један од њих је свакако неједнак третман радника услед оваквог „вредновања рада”, уз хроничан недостатак радника у центрима за социјални рад и установама за смештај корисника. Проблема у социјалној заштити има много више, али овом приликом истичемо оне који су првог приоритета решавања и предуслов да се уопште може даље говорити о постављању система социјалне заштите на здраве основе. Радници су преоптерећени и увелико у процесу „сагоревања” и уз проблем „обрачуна зарада” смо дошли у ситуацију претколапског стања система. Радници су незадовољни и, уз присутан мањак радника, нема услова да систем са оваквим условима рада привуче младе који би требали да „освеже” систем и да се направи систем природног одлива и обнове радних капацитета. Тренутна старосна структура запослених је, такође, неповољна. У систему социјалне заштите је присутно генерално незадовољство које

мора да се решава и први корак свакако треба да буде успостављање правичног система обрачуна зарада.

Када су у питању тренутна издвајања за трошкове рада у систему социјалне заштите, располагали смо са подацима из марта 2022. године – исплата зараде за фебруар 2022. То су подаци које смо урадили на основу табеле коју смо добили од ресорног министарства за све запослене – 10.962 радника (9.435 на неодређено и 1.527 на одређено време) у систему социјалне заштите који се финансирају из следећих извора финансирања: 01,01-04,03-РФЗО и 07-ЈЛС. Према распложивим подацима, постојећим коефицијентима и постојећим основицама (3.796 рсд, 4.175 рсд, 4.214 рсд и 4.405 рсд) издвајања у погледу трошкова су:

Ред. број	МЕСЕЧНИ ТРОШАК	ГОДИШЊИ ТРОШАК
Бруто (411)	915.609.740,00 рсд	10.987.316.880,00 рсд
Доприноси (412)	147.870.973,00 рсд	1.774.451.676,00 рсд
УКУПНО	1.063.480.713,00 рсд	12.761.768.556,00 рсд

ПРЕДЛОГ репрезентативних синдиката и закључак Радне групе је да се утврди ЈЕДИНСТВЕНА основица за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама чији је оснивач Република Србија – за СИСТЕМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ на ниво уједначене основице од 4.526,49 рсд.

Ред. број	МЕСЕЧНИ ТРОШАК	ГОДИШЊИ ТРОШАК
Бруто (411)	1.051.283.447,00 рсд	12.615.401.364,00 рсд
Доприноси (412)	169.782.277,00 рсд	2.037.387.324,00 рсд
УКУПНО	1.221.065.724,00 рсд	14.652.788.688,00 рсд

Разлика између постојећег стања и стања са уједначеном основицом коју предлажемо на ниво од 4.526,49 би било око 15% више издвајања из буџета за плате радника у односу на тренутно стање.

На предлог представника ресорног министарства урадили смо и додатну анализу за издвајање средстава из буџета за запослене из буџета – извор 01 на бази месечног извештавања установа социјалне заштите у септембру 2021. године за укупно 7.312 радника (6.335 на неодређено и 977 на одређено, од тога 3.331 радник са извора 01:

Ред. број	МЕСЕЧНИ ТРОШАК	ГОДИШЊИ ТРОШАК
Бруто (411)	400.371.913,00	4.804.462.956,00
Доприноси (412)	65.457.091,00	785.485.092,00
УКУПНО	465.829.004,00	5.589.948.048,00

И извор 01 – 04 из којег се финансира 3.981 радник:

Ред. број	МЕСЕЧНИ ТРОШАК	ГОДИШЊИ ТРОШАК
Бруто (411)	278.426.842,00	3.341.122.104,00
Доприноси (412)	45.313.095,00	543.757.140,00
УКУПНО	323.739.937,00	3.884.879.244,00

Наглашавамо да се са Извора 01-04 финансира 50% из буџета, а 50% из цене смештаја.

Очекујемо да нас позовете у најкраћем могућем року како би сви заједно отпочели разговоре и решили горући проблем и отклонили неправедности настале услед постојања четири цене рада.

ИЗВРШЕН ПРИЈЕМ У РАДНИ ОДНОС 100 НАЈБОЉИХ ДИПЛОМАЦА МЕДИЦИНСКИХ ФАКУЛТЕТА И 250 МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА/ТЕХНИЧАРА

У Палати Србија, 20. јуна, свечано је обележен пријем у радни однос 100 најбољих дипломаца медицинских факултета у Србији и 250 медицинских сестара и техничара који су школу завршили са најбољим успехом. Свечаности је присуствовао председник Александар Вучић, министар ас. др Златибор Лончар са сарадницима, директори здравствених установа и представници Синдиката.

Младим лекарима из целе Србије понуђене су специјализације, докторске студије, као и запослења у здравственим установама и медицинским центрима широм Србије.

Дипломци медицине са најбољим просеком изразили су жељу где желе да раде и наставе своје медицинско усавршавање, а интересовање су исказали за анестезиологију, интервентну кардиологију и дечију хирургију. Синдикат наставља активности у циљу пријема у радни однос недостајућег кадра у здравственим установама.

Инсистираћемо да се изврши запошљавање младих свих профила, као и запослених који волонтирају или раде по уговору о раду на одређено време.

Пријем младих 3333Р Ниш

Пријем младих са председником А. Вучићем

РЕАЛНА (СИНДИКАЛНА) ПОТРОШАЧКА КОРПА

Светска здравствена организација је на основу великог броја научних истраживања дала препоруку о дневном уносу од најмање 400 грама воћа и поврћа, што одговара броју од пет порција. Министарство трговине Републике Србије одавно је утврдило садржај минимале потрошачке корпе која се не придржава ове препоруке СЗО и предвидела је да један члан породичног домаћинства дневно може да унесе 265 грама поврћа и 80 грама воћа. Имајући у виду да је већ низ деценија минимална зарада у Србији испод нивоа трошкова минималне потрошачке корпе – за неких 20 одсто је нижа – то реално значи да појединац себи са минималном зарадом не може да приушти више од 280 грама поврћа и воћа дневно. Када граме изразимо у калоријску вредност, појединачно они који примају минималац не уносе више од 132 килокалорије поврћа и воћа дневно.

Као што смо у прошлом броју „Здравља“ писали, овај недовољан унос дневних потреба за воћем и поврћем, али и осталим намирницама, државна минимална потрошачка корпа, па чак и просечна, надокнађује великим количинама жита и производа од жита, посебно хлеба, уља и масти, који чине преко 50 одсто потребне калоричне вредности које одрастао човек мора да унесе дневно у организам да би могао да живи и ради. Тај износ је 2280 килокалорија, а кроз жито и масти држава нам препоручује и одређује 1340. Значи – једите хлеба, масти и алеве паприке и бићете здрави.

Синдикат треба да оваквој методологији прорачунавања минималне и просечне потрошачке корпе, као и даљим економским и социјалним политикама у Србији одговори на аргументован начин, те смо на трагу утврђивања синдикалне потрошачке корпе.

Сама методологија израде минималне потрошачке корпе коју публикује министарство трговине вишеструко је проблематична: она не мери минимум задовољења основних потреба, већ потрошњу 30 одсто најсиромашнијих домаћинстава у нашем друштву. Другим речима, минимална потрошачка корпа знатно потцењује реалне трошкове живота. А они су, сведоци смо, у последњих десетак месеци изузетно порасли.

Ових дана је и званично потврђено да су трошкови хране и пића у Србији у односу на регион највише, па се чак и упоређујући са развијенијим земљама у Европи може констатовати да раднице и радници у Србији не могу својим зарадама да испрате свакодневно повећање цена основних животних намирница.

Просечна зарада у Србији је за 15 одсто нижа од просечне потрошачке корпе, у неким секторима попут угоститељства, туризма и трговине за скоро 50 одсто, па је под великим знаком питања даља одрживост и нашег, синдикалног става да се зараде изједначавају са трошковима

Потпредседник СССС - Душко Вуковић

живота. То би значило да се залажемо за даље сиромаштво радница и радника.

Из тих разлога је неопходно не само утврђивање реалне потрошачке, а зваћемо је синдикална корпа, већ и промовисања плате за живот која ће омогућити задовољење економских, социјалних, здравствених и културних потреба запослених и њихових породица.

Шта каже наша синдикална овомесечна статистика:

– за храну и безалкохолно пиће у јуну по количинама из званичне минималне потрошачке корпе требали смо да издвојимо тачно 24.000,00 динара што је за 4500,00 динара више од до сада објављених података за март ове године. Толико су укупно порасле цене свих намирница из ове категорије.

– Користећи званичне државне податке о расту цена у мају, увећали смо у истим процентима остале категорије из минималне потрошачке корпе (одећа, обућа, становање, здравство, транспорт, комуникације, образовање, култура...) и дошли да је за минималну потрошачку корпу

у јуну било неопходно да се издвоји 51.348,00 динара.

– Разлика између наших актуелних података за јун и последње објављених на сајту министарства трговине за март – 42.519,00 је близу 9000 динара.

Да ли треба додатних коментара на ове чињенице јер је између званичног и реалног већ на нивоу минималне потрошачке корпе евидентно да многи запослени у Србији својим примањима не могу да обезбеде оптималне количине хране како би били здрави и продуктивни.

Истовремено са анализом актуелних цена хране и пића и њиховим садржајем и количинама из званичне државне минималне потрошачке корпе, утврдили смо и прелиминарну синдикалну потрошачку – разноврснију, богатију и калоричнију – увели смо у категорију поврћа замислите и паприку, сочиво, бели лук, у воће и све врсте сезонског воћа, појачали квалитетно месо и прерађевине од меса као и додатне врсте рибе, смањили количине хлеба, жита, уља и масти – и дошли до података да је само за храну трочланој породици месечно неопходно близу 50.000, 00 динара. Мислимо да је реално, здраво и калорично неопходно, да дневно трочлана породица издвоји 1650,00 динара за храну разноврсног садржаја.

Имајући у виду да храна и пиће у званичној просечној потрошачкој корпи коју је објавило министарство трговине за март ове године учествује са 39 одсто укупног износа (31.969,00 динара наспрам 82.338,00) наша синдикална потрошачка корпа укупно износи близу 130.000,00 динара. И ми смо за тај проценат увећали трошкове хране и дошли до то износа. Многи ће помислити да смо нереални и да живимо у другом свету. Наш став подупиру чињенице и цене које говоре да је реално да трочлана породица мора да издвоји сигурно још 80.000,00 динара у просеку месечно за одећу, обућу, гориво, становање, грејање, телевизију, телефоне, образовање, рекреацију, културу, здравство, свакако и за годишње одморе, рођендане, славе... Савез самосталних синдиката Србије и Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије заговараће и промовисаће реалну синдикалну потрошачку корпу, која ће хранљиво бити здравија и разноврснија, али богатија и усклађенија са реалним потребама и трошковима коју просечна породица у Србији несумњиво има.

Потпредседник СССС
Душко Вуковић

СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИКОМ

Систем управљања ризиком од умора је оптималан начин за управљање и смањење ризика од умора запослених кроз систематски процес.

Системи за управљање ризиком од умора су се појавили и широко су признати као ефикаснији приступ управљању и ублажавању ризика од умора запослених на радном месту 24 сата дневно.

Основна карактеристика је да је то систем заснован на безбедносним перформансама о подацима ризика.

Идентификује све изворе ризика од умора у пословању, уводи нове политике и технологије.

Ова метода представља значајну промену у односу на традиционалне приступе било ослањања на максималне границе, на сате рада или минимална ограничења, на часове одмора (различито се називају сати рада, правила за одмор и одмор, радно времеили

Усвајањем решења са прекидима или обукама (на пример, програм обуке за умор или распоред смене, редизајн), у зависности од интереса и иницијативе локалних менаџера.

То је систем чији је циљ да редовно и континуирано процедуре за смањење ризика, одржава у континуитету којим се активно управља системом побољшања.

То није скуп смерница осмишљених за једнократну усклађеност, већ уместо тога пружа оквир који ће се даље развијати вођено прикупљањем података о ризику од умора и исходима умора (нпр. инциденти повезани са умором).

Успех зависи од спремности различитих актера да промене своје понашање и праксе које помажу у смањењу ризика од умора. Важно је рано укључити запослене, супервизоре и менаџере у процес пројектовања Система. Документовано је да превелики замор на радном месту представља ризик за безбедно пословање. Умор није само осећај физичког умора. То је стање ослабљене будности, пажње, менталних и физичких перформанси. Умор такође доводи до смањене моторичке координације и споријег времена реакције, повезан са губитком, свест о окружењу („ситуациона”), оштећење когнитивних/логичких способности резоновања, лоше просуђивање.

Неизбежни резултат смањене или ослабљене будности узроковане умором укључује повећање броја људских грешка, смањену способност за безбедан рад и нижу продуктивност. Бројне научне студије и опсежно теренско искуство потврђује да су радници у сменама са прекомерном поспаности и да чешће доживљавају поспаност на послу, и грешке при раду.

Радници у сменама су открили да су запослени који су пријавили несреће такође пријавили већи умор од осталих запослених.

Умор код запослених који је критичан по безбедност нарушава њихову процену и когнитивно закључивање.

Подељена пажња, задаци који захтевају предвиђање и проактивно планирање обично се први деградирају.

Како умор и оштећење напредују, вероватноћа аутоматског понашања (извршавање задатака без когнитивних

ослабљених функција-свест) и „микроспавани“ падови пажње значајно се повећавају. Опасност од таквих појава је сразмерно степену будности који је потребан за безбедно извршавање задатка.

Умор такође утиче на расположење.

Национална фондација (Америчка) за спавање открила је да људи који немају довољно спавања вероватније постају нестрпљиви или отежано и тешко се сналазе са другима.

Повећана раздражљивост и стрес негативно утичу на личне, пословне и породичне односе, што резултира неадекватном/неефикасном комуникацијом.

Умор је такође повезан са повећањем изгубљеног продуктивног времена.

Уморни радници су пријавили више проблема који се тичу физичког здравља и проблеме друштвеног функционисања него радници без умора.

Умор такође корелира са повећањем одсуства са рада и флукуацијом запослених, као и смањеним моралом.

Индустријска истраживања откривају да су стопе изостанака са рада скоро двоструко веће код запослених који имају озбиљне проблеме

са умором, у поређењу са објектима у којима је умор није проблем.

Стога је разумевање људске физиологије кључ за успешно идентификовање и управљање инхерентним проблемима рада у сменама и људске грешке повезане са умором.

Последице умора такође утичу на ефикасност пословања и трошкове компаније. Умор доводи до смањене продуктивности и квалитета корисничке услуге, смањена је поузданост рада и смањени рад уопште.

Постоји значајни истражни докази да је умор допринео озбиљним инцидентима и несрећама. Чини се интуитивним да се ризик од умора може контролисати једноставним ограничавањем броја сати рада и штитећи дневне и недељне минималне сате одмора.

Две брзорастуће области научних истраживања – електрофизиологија сна и биолошка истраживања сата – спојено у динамичну нову дисциплину показало је да су међусобно повезани. Једна од најутичајније ране студије показале су да циркадијални сат мозга има снажну контролу о времену, трајању и фазама сна. Међутим, напредак у науци о

сну, циркадијалним ритмовима и умору на радном месту у последњих 30 година су показале да је ослањање само на прописан приступ радног времена недовољан.

Ово истраживање је показало да су најзначајнији фактори који утичу на замор запослених циркадијални (24-сат биолошког сата) времена рада и могућности сна, узастопни број сати будности (на дужности и ван службе) и 24-часовни распоред:

- смањене непланиране одсутности због болести;
- одржан тимски рад међу запосленима, као и перформансе појединаца у улози и ван улоге;
- смањена физичка и психичка циркадијална слабост и општи умор повезан са сменама;
- побољшан квалитет дневног сна;
- побољшан квалитет кућног и друштвеног живота запослених;
- смањен промет и број упражњених радних места;
- повећана посвећеност организацији;
- боље разумевање запослених о административним питањима везаним за управљање објектом;
- смањене притужбе запослених.

Др Маја Милошевић

Укљученост запослених у процес планирања

смањује у великој меримогућност немир запослених истварање њихове снажне подршке.

Неопходно је постићи:

- равнотежу између броја запослених;
- распоред смена;
- обука о умору запослених и управљање поремећајима сна;
- дизајн окружења на радном месту;
- праћење умора и будност на дужности.

Прве три одбране утичу на управљање спавањем, али последње две пружају будност управљања, што је значајно другачији циљ.

Више руководство мора пружити снажну подршку и преузети власништво Системом управљања умором компаније. То се не може препустити менаџерима локација или средњем менаџменту за имплементацију.

Непосредни надзорници доносе многе свакодневне одлуке које могу боље утицати на ризик од умора.

Медицинско одељење треба бити свесно да су здравствени ризици и трошкови значајно различити код радника у сменама него код 9-5 запослених и стога би требало да

осмисле здравствену процену, скрининг и програме за управљање болестима како би се на њих одговорило.

Људски ресурси (ХР) треба бити свестан међу индивидуалних разлика у капацитету запослених да се носе са/или/прилагодити се и осмислити политику која ће одговорити на потребе различитих запослених.

Они који су укључени у планирање радне снаге требали би бити свесни значајних утицаја 24/7 радних образаца о умору, безбедности и здрављу и одговарајуће их уравни-тежити у циљу оперативне ефикасности.

Промоција безбедности:

- Обука, образовање и комуникација;
- Програм обуке за начин живота;
- Радници у сменама који раде у ноћној смени повећали су своју просечну дневну количину спавања од 4,8 до 5,8 сати, прекомерна употреба кофеина пала је са 32% на 8%, гастроинтестинално индекс симптома пао је са 17,9 на 13,6, а више од 50% је физички променило своје спавање.

Укључивање паузе од 15 минута на крају сваких 75 минута непрекидног рада показало се да има значајне корисне ефекте.

У лабораторијској студији направљене су паузе од 2, 6 или 15 минута у изолацији на радној станици или у рекреативној области где су појединци могли да комуницирају колеге. Резултати су показали да су 15-минутне паузе у периоду великог оптерећења биле довољне.

Симптоми АБС-а укључују: празан поглед, понашање „ауто-пилота“, немогућност реаговања на промене и немогућност за одржавање свести о ситуацији.

Постоје три категорије симптома умора на које би надзор и колеге у непосредној близини требали пазити.

1. Физички:

- зевање,
- тешки капци,
- трљање очију,
- падање главе,
- микроспавање.

2. Ментални

- потешкоће у концентрацији на задатке,
- пропусти у пажњи,
- тешкоће у памћењу задатака који се извршавају,
- пропуштање саопштавања важних информација,
- пропуштање предвиђања догађаја или радњислучајно учинили погрешну ствар,
- случајно нисте учинили праву ствар.

3. Емоционално:

- тиши или повучени него обично,
- недостатак енергије;
- недостатак мотивације за добро обављање задатка,
- раздражљив или мрзовољан.

Треба створити културу управљања умором у којој ће се радници угодно осећати.

Умор је такође уобичајен код многих болести и (у распону од грипа до рака) и може се јавити као директан резултат метаболичких или других системских патофизиолошких поремећаја те болести, као секундарне последице поремећаја сна узроковане другим симптомима као што су бол, мучнина итд., или умор се такође често налази на листи нуспојава фармацеутских лекова на рецепт или без рецепта, или може настати као резултат других терапијске интервенције (нпр. хируршке процедуре).

Одржавајте добро здравље и водите рачуна да то не избегнете.

Поремећај спавања у раду по сменама дефинисан у Међународној класификацији сна и карактерише их несаница и прекомерна поспаност.

Одржавање здравог начина живота од кључног је значаја за запослене у сменама, с обзиром на додатни стрес који представљају њихово нестандартно радно време и повећани ризик од одређених здравствених проблема.

Програми промоције здравља помажу појединцима да побољшају начин живота и на тај начин смање претерано излагање ризицима.

Радно место се сматра идеалним окружењем за програме промоције здравља јер пружа лак и редован приступ информацијама великом броју људи и то може подстаћи сталну подршку околине.

Програми промоције здравља обично се баве таквим питањима као што су контрола тежине и исхрана, стрес, едукација о управљању, вежбању, престанку пушења, употреби алкохола и безбедности.

Врсте интервенција укључују: здравствено образовање са подстицајима, персонализоване савете/образовање, развој вештина и еколошке модификације.

Чини се да су најефикасније интервенције свеобухватни програми, укључујући и индивидуалне (нпр. образовање о доброј исхрани) и организационе (нпр. нуђење избор здраве хране у кафетерији објекта) као и лечење здравствених стања, укључујући поремећаје спавања.

Рад на сменама је повезан са повећаном преваленцијом здравствених проблема, укључујући и повећан ризик кардиоваскуларних болести, и повећане преваленције гастроинтестиналних болести, и метаболички синдром и поремећаји спавања, укључујући опструктивну апнеју у сну и рад у сменама.

Поремећај спавања при сменском раду посебно се односи на радну ноћ и ротирајуће смене.

Др Маја Милошевић, спец мед. рада
Начелник одељења за БЗР УКЦС
Председник ХСЕ центра

ПРЕДСТАВЉАМО СИНДИКАЛНУ ОРГАНИЗАЦИЈУ

СИНДИКАЛНА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗАПОСЛЕНИХ У ИНСТИТУТУ ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈУ МЛАДЕНОВАЦ

Институт за рехабилитацију Београд–Младеновац састоји се из две организационе јединице:

Сокобањска 17, у Београду и Селтерс бања, у Младеновцу.

У самом врху је установа у Србији које се баве рехабилитацијом болести и повреда мишићно-скелетног и нервног система, кардиопулмонарних, реуматолошких обољења и др. стања. Синдикална организација Института за рехабилитацију је најстарија и најбројнија СО у Институту, а самим тим и најреспектабилнија.

Бројне су активности СО у оквиру којих покушавамо да остваримо бољу радно-правну заштиту чланова, да побољшамо њихов материјални положај, као и да унапредимо радну средину и услове у процесу рада.

Захваљујући Посебном колективном уговору и његовим бенефитима успели смо да се у званичним контактима и састанцима са послодавцем изборимо за поштовање и примену истог као и да га унапредимо у појединим сегментима.

– На рекреативне одморе у Сокобању, а на основу договора и уговора два синдиката ових установа, шаљемо 30-70 запослених на годишњем нивоу.

Небојша Обрадовић – физиотерапеут председник СО Института за рехабилитацију Селтерс

– Стимулације за запослене у свим службама.

– Пригодни новогодишњи и 8-мартовски поклони.

– Редовни смо учесници спортских сусрета РХ центара Србије.

– Позајмице као и бесповратна средства за смрт чланова породице као и помоћ за лечење, лекове...

– Контрола исплате додатака за запослене који су били укључени у рад на ковид одељењима.

– Обавезно учешће у раду дисциплинске комисије коју оформи послодавац, у случају да је наш члан предмет неког дисциплинског поступка.

Циљ СО у наредном периоду је да кроз разне активности и залагања оправдамо поверење постојећег чланства, добијемо поверење нових чланова и да на тај начин покажемо да наша снага лежи у тимском раду, масовности, репрезентативности на свим нивоима, а не разједињавању и одливању чланства кроз формирање разних квази синдиката (намерно мало почетно слово).

Један од циљева Синдиката, на свим нивоима у наредном периоду треба да буде да физиотерапеутску службу која је примарна служба у Институтима за рехаб. врати на место које јој припада, кроз повећање коефицијента, јер је на основу Уредбе о коефицијентима... препозната у рехабилитацији са полупокретним и непокретним пацијентима и на тај начин деградирана.

Председник СО
Небојша Обрадовић

ПРЕДСТАВЉАМО СИНДИКАТ ЗАПОСЛЕНИХ У ЗДРАВСТВУ И СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ СРБИЈЕ СИНДИКАЛНУ ОРГАНИЗАЦИЈУ ДОМА ЗДРАВЉА СРЕМСКА МИТРОВИЦА

Синдикат ДЗ је регистрован као Синдикална организација Дома здравља Сремска Митровица 15.12.2009. год., када се и званично одвојила од Здравственог центра Сремска Митровица. СО ДЗ Сремска Митровица броји 16 чланова Извршног одбора, као и 3 члана Надзорног одбора. Синдикат има 253 члана што чини 70% од укупног броја запослених у установи.

Свој рад СО темељи на солидарности и једнакости свих, као и подизању свести о радном праву сваког запосленог. Оно са чиме смо поносни је да гајимо добре односе са руководством Дома здравља, као и примена и поштовање Колективног уговора. СО ДЗ је обезбедила свим члановима здравствено осигурање на 24 сата преко „Озарја“, као и

могућност додатног здравственог осигурања за хируршке интервенције, операције и теже болести. Трудимо се да нашим члановима пружимо подршку и помоћ у најтежим животним тренуцима, тим поводом дајемо бесповратне финансијске помоћи. Постоји и каса узајамне помоћи која се исплаћује по редоследу пријаве.

Наш циљ је да задржимо постојеће чланство и окупимо нове чланове и да им пружимо осећај заједништва, у чему смо досад и успели.

Током претходних година континуирано спроводимо велики број активности и желимо да обухватимо сваки сегмент потреба наших чланова. СО дуги низ година из сваке службе своје чланове шаље на бесплатан рекреативни

одмор. До сад је на рекреативне одморе послато преко 300 запослених. Нашим драгим колегицама сваке године поводом 8. марта додељујемо пригодне ваучере или једнодневни излет.

СО је преузела бригу о сваком члану Синдиката, али и бригу о њиховим породицама, као важном сегменту нашег друштва. У том смислу смо увели поклон ваучере за све полазнике у први разред основне школе. Приликом рођења детета сваком члану обезбеђујемо поклон у виду новчане надокнаде, јер сматрамо да тиме доприносимо на развоју породице и наталитета. Наравно, неизоставни су и новогодишњи поклон ваучери, које смо досад организовали уз пригодне дечије представе и аниматоре. За све наше чланове авантуристичког духа, трудимо се да континуирано организујемо активности које су у складу са потребама наших младих чланова. Током године нашим члановима обезбедили смо могућност одласка на раз-

не факултативне излете по Европским градовима, као и могућност организационих посета позоришних представа и концерата. Обезбеђено је и коришћење градске базе на поповољнијим ценама. Свим члановима приликом

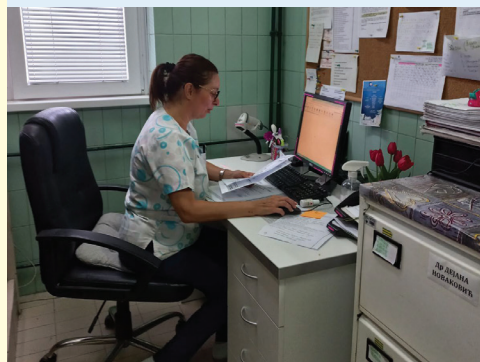
одласка у пензију, додељујемо новчану надокнаду у складу са Правилником о додели финансијске и материјалне помоћи у знак захвалности што су у свом радном веку, пружили поверење и подршку Синдикату. Посебну подршку пружамо младима, омогућили смо им активно учествовање у раду СО, као и могућност учествовања у семинарима у оквиру секције младих где унапређују своје знање. Све активности СО доступне су и на друштвеним мрежама, јер посебан акценат стављамо на информисаност наших чланова. У даљем раду СО ДЗ Сремска Митровица, трудиће се да обезбеди још бољи положај запослених у установи.

Председник ПОС др Дуња Циврић и председник СО ДЗ Сремска Митровица Роберт Стрниша

Председник СО
ДЗ Сремска Митровица
Роберт Стрниша

И ЈА САМ ЧЛАН СИНДИКАТА

Главна сестра Дечијег диспанзера
Јелена Поповић, СО ДЗ Сремска
Митровица

Информатичар Ванеса Љубенко
СО ДЗ Сремска Митровица

Јединица за медицинско снабдевање,
магистар Каћа Ракић и фармацеутски
техничар Слађана Орловић
СО ДЗ Сремска Митровица

Медицинске сестре
школског дисп.
Јасмина Смиљанић,
Јелица Крчединац,
Маријана Ранисављевић,
Бојана Обрадовић
СО ДЗ Сремска
Митровица

Медицинске сестре
Женског диспанзера
Невенка Миладинов,
Јелена Одић,
Катица Бујановић,
Љиљана Радуловић
СО ДЗ Сремска
Митровица

И ЈА САМ ЧЛАН СИНДИКАТА

Патронажна служба Мирјана Божић -
Сања Ристић Гуњевић - Сања Марковић
- Светлана Павић - Сања Матић
СО ДЗ Сремска Митровица

Правна служба Јелена Василић - Живка
Кртинић - Јасмина Мијалчић - Татјана
Лепшић - Весна Вуколић - Љиљана Музен
СО ДЗ Сремска Митровица

Развојно саветовалиште
Драгана Томић - др Дуња Циврић
- Вера Џалета - Оливера Корица
СО ДЗ Сремска Митровица

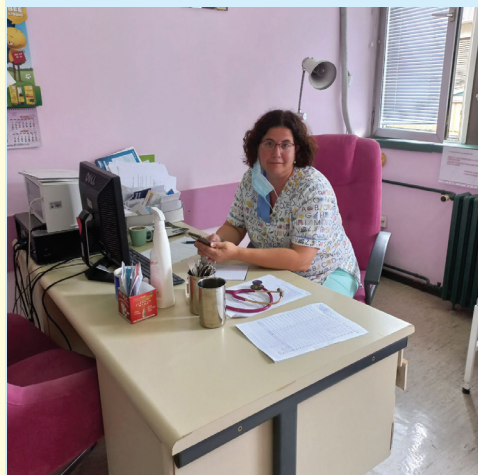
Руководилац транспорта и логистике
Јарослав Зоунек
СО ДЗ Сремска Митровица

Службеник за јавне набавке
Маја Јаковљевић
СО ДЗ Сремска Митровица

Специјалиста опште медицине
Мирослава Шево
СО ДЗ Сремска Митровица

Специјалиста педијатрије
Јована Гаврић
СО ДЗ Сремска Митровица

Техничка служба Драган Суљић - Раде
Туфегџић и Драган Наградић
СО ДЗ Сремска Митровица

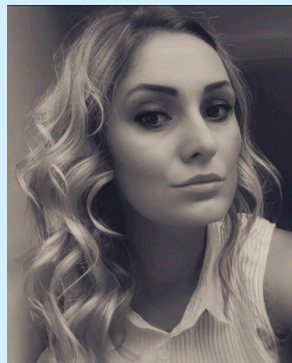
Возачи хитне помоћи Дејан Познановић
- Златко Минчић
СО ДЗ Сремска Митровица

И ЈА САМ ЧЛАН СИНДИКАТА

Александар Јефтић, специјалиста физикалне медицине са рехабилитацијом СО Института за рехабилитацију Селтерс
Са задовољством истичем да сам дугогодишњи члан најбољег Синдиката.

Андријана Крсмановић, ВМС - члан одбора СО Института за рехабилитацију Селтерс
Надам се да ћу новом сазиву Одбора СО. својим учешћем и ангажовањем допринети још бољем радно-правном и материјалном положају запослених чланова нашег Синдиката.

Владан Милетић, физиотерапеут, председник Надзорног одбора СО Института за рехабилитацију Селтерс
Трудићемо се да у наредном периоду будемо још успешнији и масовнији.

Вучковић Александра, главна мед. сестра, Центар за промоцију здравља - члан Одбора СО ГЗЗЈЗ Београд

Глишовић Владимир, виши мед. техничар Центар за промоцију здравља - Надзорни одбор СО ГЗЗЈЗ Београд

Дејан Грујић, мед.техничар, члан одбора СО Института за рехабилитацију Селтерс
Трудићемо се да тимским радом побољшамо статус запослених чланова Синдиката као и да укључимо младе снаге у чланство.

др Љубица Исаиловић, директор ДЗ Крупањ, спец. гинекологије и акушерства

Драгана Јовановић, неговатељица СО ГЦ Обреновац

Жељко Ђорђевић, конобар, Члан одбора СО Института за рехабилитацију Селтерс

Јездимировић Снежана, благајник Одељење за еко. фин. послове - члан Одбора СО ГЗЗЈЗ Београд

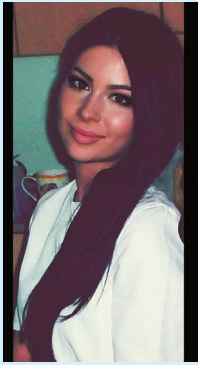
Јелена Анастасов, медицинска сестра, СО ГЦ Обреновац

Јелена Дапчевић, стр. сан. еко. инж. Центар за хигијену и хуману екологију - члан Одбора СО ГЗЗЈЗ Београд

И ЈА САМ ЧЛАН СИНДИКАТА

Јована Милосављевић,
медицинска сестра,
СО ГЦ Обреновац

Крсмановић Марија, лаб.
техничар Центар за хигијену
и хуману екологију - члан
Одбора СО ГЗЗЈЗ Београд

Лазић Јасмина, реф. обрачуна
зарада Одељење за еко. фин.
послове - Надзорни одбор
СО ГЗЗЈЗ Београд

Милена Несторовић,
физиотерапеут,
СО Института за
рехабилитацију Селтерс
Члан сам Синдиката дуги низ
година и имам апсолутно
поверење у представнике СО.

Младеновић Златко, сан.
еко. техничар Јединица за
унапређење исхране - Надзорни
одбор СО ГЗЗЈЗ Београд

Нада Давидовић, куварица,
СО Института за
рехабилитацију Селтерс

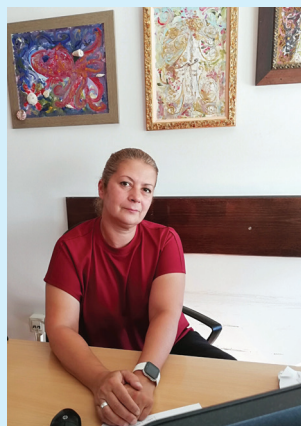
Небојша Лазаревић,
физиотерапеут - члан одбора
СО Института за
рехабилитацију Селтерс

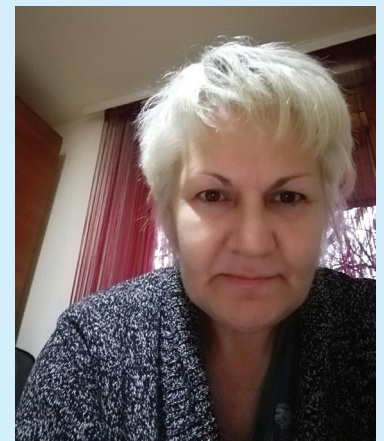
Париповић Радован, стр. сан.
еко.инж., Центар за контролу
и превенцију болести - члан
Одбора СО ГЗЗЈЗ Београд

Рада Вукашиновић, спремачица,
СО ГЦ Обреновац

Станковић Сања, реф. обрачуна зарада
Одељење за еко. фин. послове
- председник СО ГЗЗЈЗ Београд

Татјана Јеврић, радница у вешерају,
председник СО ГЦ Обреновац

СВЕТСКИ ДАН ЗДРАВЉА – 7. АПРИЛ

Поводом 7. априла - Светског дана здравља, Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије, у сарадњи са Европским синдикатом јавних служби упутио је на следећим порукама:

- Улагање у здравство и социјалну заштиту је кључно за добру здравствену заштиту и задовољство запослених
- Комерцијализација здравства и неге је недопустива!
- Неопходно је ХИТНО решити недостатак радне снаге доношењем мера које ће обезбедити адекватан ниво особља заснованог на потребама
- Повећати финансирање здравства и неге, уз усмеравање значајног дела средстава на побољшање услова рада
- Комерцијализацију здравства и неге треба ЗАУСТАВИТИ како би се обезбедио опстанак сектора који је усмерен на права корисника неге
- Повећати безбедност и здравље на раду, укључујући психосоцијалне ризике (ментално здравље) и веће финансирање за релевантне инспекције за обезбеђивање здравих радних места
- Подржавати и штитити колективно преговарање и секторски социјални дијалог
- Заштитити раднике и синдикалне активисте од антисиндикалних активности
- Поново афирмисати природу услуга неге и препознати кључне улоге које социјалне услуге играју у нашим друштвима

- Донети адекватне мере за подршку радницима који пате од продуженог КОВИДА
- Будућност сектора здравства и неге зависи од радника. Више него икада морамо да их подржимо да би наше јавне услуге биле отпорне на сваки изазов!

ПРВОМАЈСКИ ПРОГЛАС

Првог маја обележава се Међународни празник рада. Дан када су се наше колеге синдикалци још у 19. веку изборили за осмочасовно радно време.

Надолазећим неолиберализмом, права радника су сваки дан све мања, а синдикална борба се вратила два века уназад. Данас се боримо да живимо као људи, достојанствено, од свог рада!

Годинама уназад запослени у делатности здравства и социјалне заштите одржавају социјални мир, изгарајући на послу услед недостатка извршилаца и са примањима која нису адекватна пословима који се обављају, а који носе огромну одговорност, не само личну, већ и друштвену.

Пандемија је показала да се без јавног здравства једноставно не може. Нажалост, морала је да нас задеси једна таква пошаст (Ковид-19) да би надлежни коначно схватили колики је значај

делатности здравства и социјалне заштите за друштво у целини. Без јаког јавног здравства и социјалне заштите, нема ни јаке и одговорне државе.

Зато за овај, Светски дан радника ПОРУЧУЈЕМО:

**ВРЕМЕ ЈЕ ДА КОНАЧНО ЖИВИМО КАО ЉУДИ!
СТОП ПРИВАТИЗАЦИЈИ ЈАВНОГ ЗДРАВСТВА!
ПОВЕЋАЈТЕ ПЛАТЕ И ПОБОЉШАЈТЕ УСЛОВЕ РАДА,
ДА ОСТАНЕМО ДА ЖИВИМО И РАДИМО У ЗЕМЉИ КОЈУ
НЕИЗМЕРНО ВОЛИМО И У КОЈОЈ СМО РОЂЕНИ!**

Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије честита свим члановима Међународни празник рада – 1. мај, који се ове године у организацији СССС обележио протестним скупом, у Лесковцу.

СРБИЈА ДОМАЋИН ПРВОГ СВЕТСКОГ КОНГРЕСА О БОРБИ ПРОТИВ КОВИДА

Србија је од 26. до 28. марта била домаћин прве светске конференције посвећене борби против вируса корона „Ковид 19, мултидисциплинарни научни одговор – колективно знање за заштиту глобалног здравља”.

Ова међународна конференција окупила је еминентне стручњаке из света медицине са свих континената. Хибридни скуп у београдској Палати „Србија” пратило је око 1.000 учесника, док је више од 300 предавача говорило о 50 тема повезаних

с ковидом 19, а најбољи истраживачи су понели и вредне награде.

На скупу је речено да је нови вирус Ковид-19 променио из корена свакодневни живот свих људи, њихове навике и однос према основним вредностима, док је кључну улогу у борби против короне имала медицинска струка и наука. Скуп у Београду би могао допринети глобалној борби за сваки људски живот, али и за бољи квалитет живота и квалитетнију здравствену заштиту сваког човека.

Учеснике је поздравила председница Владе Србије Ана Брнабић, која је истакла да је тродневни скуп, чији је Београд домаћин, потврда резултата рада Владе, Министарства здравља и здравствених установа у Србији, као и важне улоге наше земље у размени знања и искуства у области медицине, јачању струке и науке и у очувању здравља свих грађана. Премијерка је нагласила да се наставаљају улагања у здравству, наводећи да је после Универзитетског клиничког

центра у Нишу, недавно завршена и прва фаза изградње Универзитетског клиничког центра у Београду. Додала је да се ради и Универзитетски клинички центар Војводина у Новом Саду и да се припрема документација за Универзитетски клинички центар Крагујевац, као и да је отворен и Институт за кардиоваскуларне болести Дедиње 2, а да се ради и на изградњи дечије клинике „Тиршова 2“.

Истакла је да Србија иде и корак напред у технолошком напретку и технолошкој револуцији који, како је рекла, суштински мењају приступ здрављу и квалитету живота грађана, али и представљају прилику за даљи економски развој земље. Указала је да је зато Србија почела формирање БИО4 кампуса, као јединственог места које ће бити центар за развој биомедицине, биоинформатике, биотехнологије и биодиверзитета. Министар здравља ас. др Златибор Лончар је рекао да се још увек не зна довољно о вирусу корона и изразио очекивање да ће прва светска конференција посвећена борби против ковида анализирати оно што је урађено у претходне две године и допринети налажењу решења за будућа времена.

Регионални директор Светске здравствене организације (СЗО) за Европу и Централну Азију Ханс Клуге честитао је

Србији и влади на резултатима у борби против ковида-19 и на солидарности коју су, како је рекао, показале донирајући вакцине другим земљама када је то било најпотребније.

Клуге је позвао све државе Западног Балкана да здравље постане приоритет у њиховој спољној политици и да се придруже СЗО у промоцији здравља, као главне агенде за будућност.

Према његовим речима, свет је из пандемије извукао три кључне лекције - о моћи

науке, моћи солидарности и моћи здравља за човечанство.

„Наука нам је дала знање и алате да спречимо друге озбиљне случајеве болести и да ограничимо ширење ковида-19, уз употребу безбедних и ефективних вакцина, маски и тестова. Дала нам је начине лечења, лекаре и лекове, лабораторије и сличне елементе да можемо одговорити још ефикасније на следећу пандемију, ако се деси. Научили смо да напредак науке и иновације морају бити на услузи човечанству“, рекао је Клуге.

Један од закључака Конференције је да су се током пандемије, као неки од најважнијих фактора ризика за неповољне исходе инфекције, издвојили дијабетес и гојазност. Такође, придружене болести које су веома честе у дијабетесу, као што су кардиоваскуларне болести и хронична болест бубрега, додатно погоршавају ток лечења од ковид инфекције.

Најважнија порука Конференције је да „нико није сигуран док сви нисмо сигурни“, односно да само ако се сви вакцинишемо можемо победити у овој историјској трци против вируса.

Међународни дан медицинских сестара и здравствених техничара

Сваког 12. маја, обележава се Међународни дан медицинских сестара и здравствених техничара.

Овај дан обележава се у знак сећања на Флоренс Најтингел, болничарку и зачет-

ницу модерног сестринства и професионалног образовања медицинских сестара. Флоренс Најтингел је живот посветила својим пацијентима и борби за унапређење професије.

Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије свим медицинским сестрама и здравственим техничарима, честитао је њихов Међународни празник.

Председник и секретар синдиката се одазвали позиву за састанак округа Централног Косова

На позив представника Синдиката округа Централно Косово, председник Синдиката др Зоран Савић и секретар Синдиката Михаило Говедарица, присуствовали су седници округа која је одржана 23.06.2022. године у Грачаници.

Седницом је председавао председник округа Миливоје Јанчековић, а учешће су узели и овлашћени представници Синдиката из ДЗ Грачаница, КБЦ Приштина, ДЗ Штрпце, ДЗ Обилић Прилујје, ДЗ Косово Поље и ДЗ Доња Гуштерица.

Председник З. Савић је обавестио присутне о активностима Синдиката и другим отвореним питањима.

Присутни су постављали питања о проблемима на које наилазе у својим установама на која су одговарали председник и секретар Синдиката.

Седница је протекла у пријатној и радној атмосфери.

Председник округа Централног Косова Миливоје Јанчековић, захвалио се председнику и секретару Синдиката што су се одазвали позиву и непосредним путем дали важне информације и правне савете овлашћеним представницима Синдиката.

Општи је утисак, да су овакве врсте састанака потребне, јер је жива реч од непроцењивог значаја за рад и функционисање удружења какав је Синдикат.

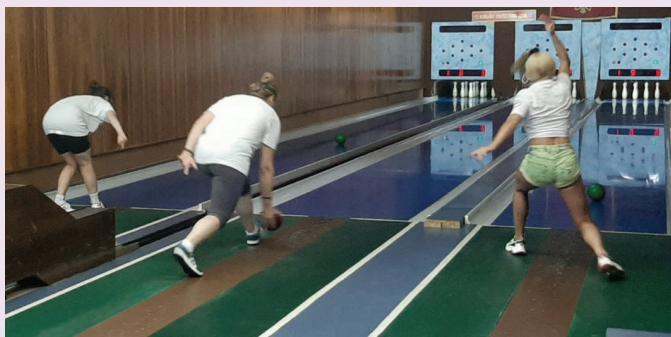

УСПЕШНО ОДРЖАНИ 26. СУСРЕТИ ЗДРАВЉА

Свечаном церемонијом спуштања заставе, која је уручена председнику др Зорану Савићу, успешно су у Будви окончани 26. Сусрети здравља.

Такмичење је протекло у фер и спортској атмосфери, а најбољим такмичарима и екипама подељени су пехари, медаље и дипломе.

Председник Синдиката је поздравио све присутне, захвалио се на учешћу и прогласио 26. Сусрете здравља завршеним. Видимо се следеће године!

Издавач: Републички одбор Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије, Београд, Дечанска 14 • Тел/факс.: 011 3233-348
• www.zdravko.org.rs • sindikatzdravstva@yahoo.com • Број 114, јул 2022. • Уредник: Михаило Говедарица • Тираж 3000 примерака
• Штампa ЈП „Службени гласник“, Београд